

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci

Jméno a příjmení studenta: Pavel Langhammer
Téma diplomové práce: Teorie sociální paměti jako alternativa k přístupu z hlediska kritérií autenticity v ježíšovském bádání
Oponent práce: Dr. Gebelt

Předložená diplomová práce o celkovém rozsahu 88 stran sestává z pěti hlavních kapitol, úvodu a závěru, její součástí je seznam použité literatury a anglické shrnutí.

Student sám charakterizuje práci jako přehledovou, usilující o to, kriticky „prozkoumat cestu teorie sociální paměti od jejích počátků až do současnosti ... a ukázat, jakou roli může v novozákonní teologii (konkrétně v evangelijním bádání) hrát.“ (s. 8-9). Již v úvodu autor vysvětluje strukturu celé práce. Ta přináší ve druhé kapitole důvody, proč je prospěšné zabývat se v biblické teologii sociální pamětí (s. 13), ve třetí kapitole vysvětluje především na základě prací M. Halbwachse a J. Assmanna základy teorie sociální paměti. Přes kritiku školy dějin forem (4. kap.) se autor dostává ke kapitole o současných pozicích studia sociální paměti v bádání o Ježíšovi (5. kap.), kterou lze považovat za jádro celé práce. Stručná 6. kapitola zmiňuje některé body současné kritiky studia paměti, výklad uzavírá Závěr práce.

Vytyčení cíle práce jako poskytnutí přehledu o problematice nepříliš známé či málo tematizované v českém bádání považuji za zcela legitimní. Takový cíl však dle mého předpokládá hlubší či rozsáhlejší vymezení kontextu tematizace problematiky v českém prostředí. Výklad v kapitole č. 2 mi přijde zjednodušující, protože sugeruje, že existuje k dané problematice obecně v češtině pouze jediný sborník, že neproběhly žádné diskuze, neexistují žádná vydání překladů relevantních děl atp. Je-li cílem práce představit českému čtenáři danou tematiku, tak by určitě měla být její součástí zevrubnější analýza studia kolektivní paměti v českém prostředí. Za prospěšné bych rovněž považoval, kdyby autor zmínil, jaké existují práce v cizojazyčné literatuře, které se zabývají dějinami studia dané problematiky v oblasti biblistiky. V tomto kontextu by pak měl autor objasnit svou pozici, zdůvodnit zaměření atp.

V textu není snadné se orientovat. Úvod práce slibuje „prozkoumat cestu teorie sociální paměti od jejích počátků až do současnosti“ (s. 8) a budí tak dojem, že předmětem práce budou dějiny studia sociální paměti v novozákonní vědě. Celá práce však na mě působí spíše tak, že cílem je představit přístup jedné zvolené osobnosti (Ch. Keith) v kontextu diskuze o kritériích autenticity. Téma sociální paměti student víceméně opouští na s. 36 a vrací se k němu až na s. 56, kde se konečně dostává k vysvětlení teorie Ch. Keitha (Jesus-memory approach). Není důvod k tomu, nepovažovat takový postup za legitimní - ostatně odpovídá názvu práce, ale měl by být v úvodu jasně deklarován a také s ohledem na čtenáře lépe vystižen ve struktuře práce (5. kapitola je prostě nepřehledná). Možná by bylo přínosnější zaměřit se rovnou na jednoho badatele a na něm ukázat možnosti, meze a problémy jeho přístupu. „Reflexe Chrise Keitha“ (kap. 5.7) dle mého příliš reflexe neobsahuje, a student zde přiznává, že mu nezbyl prostor pro analýzu aplikace sociální paměti v díle autora (s. 67). Kritickému vyrovnaní se studiem sociální paměti obecně či s dílem Ch. K. by mělo být věnováno více pozornosti. 6. kapitola s názvem „Současná kritika paměťových studií“ obsahuje pouze kritiku od jednoho autora (van Eck), převážně vycházející z jednoho článku. Myslím, že by práce, která usiluje o představení přístupu v českém prostředí měla seznamovat s argumenty kritiků a reakcí zastánců studia paměti zevrubněji (reakce na kritiku je popsána na jedné a půl stránce (74-75). Součástí takového vyrovnaní se by mohly být i úvahy nad možnostmi aplikace teorií sociální paměti, které student zařadil až do závěru své práce.

Student dle mého názoru použil přiměřené množství odborné literatury a text splňuje nároky kladené na diplomovou práci. S ohledem na výše nastíněné problémy navrhuji jako východisko pro obhajobu práce hodnocení „výborně až velmi dobře“ (1-2).

ThDr. Jiří Gebelt, Th.D.

13. 6. 2018